Morgen Sonntag

Altarsegnung in der Pfarrkirche von Bad Mondorf

Für die Pfarrgemeinde Bad Mondorf und Mondorff (France) wird der Rosenkranz-Monat Oktober einen besonders feierlichen Ausklang finden, wenn Erzbischof Mgr Fernand Franck während des Hochamtes morgen Sonntag, dem 29. Oktober, um 10.30 Uhr, einen neuen, zum gläubigen Volk gerichteten Altar nebst zwei Lesepulten (Ambo) segnen wird.

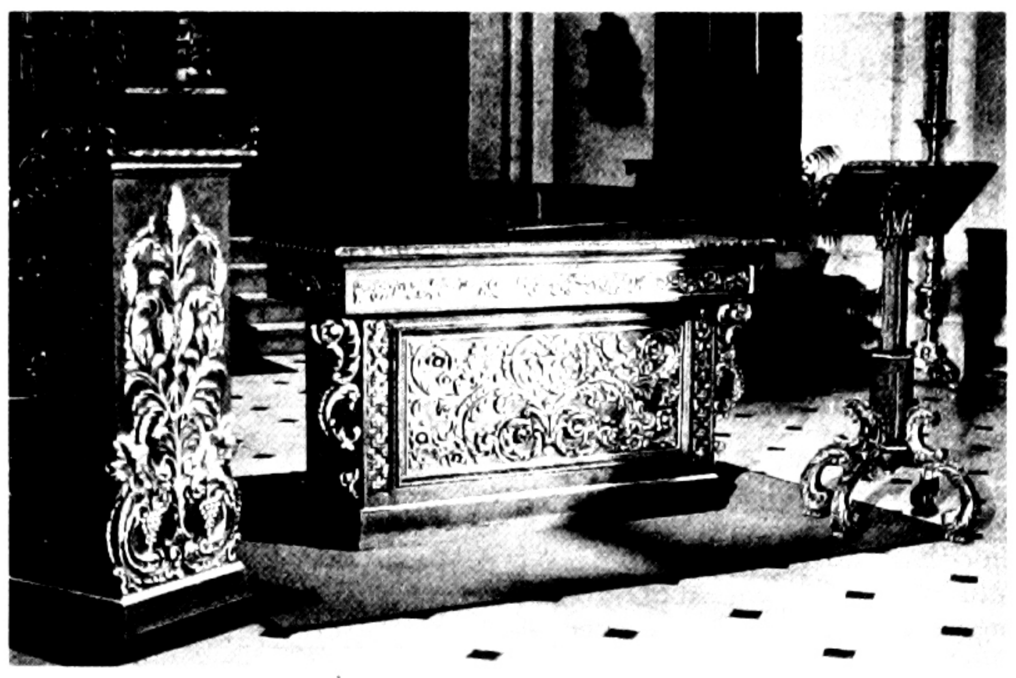

Altar und Lesepulte sind das Werk des Bildhauers François Salm
(Photo: Teddy Jaans)

Der Anstoß zu dieser Neuanschaffung gab vor rund drei Jahren der damalige Pfarrer Jean Ley, welcher damit seiner Tätigkeit als Seelsorger der Pfarrei Mondorf einen markanten Abschluß geben wollte. Nach ersten Kontakten mit François Salm, im Ruhestand lebender Bildhauer der bestbekannten Kunstschreinerei Jungblut (Nachfolger Juan Morales) aus Remich und nach Rücksprache mit dem Sachverständigen des Bistums nahm der Kirchenrat im Juli 1993 die vorgelegten Pläne und Zeichnungen nach einigen Korrekturvorschlägen an und erbat einen Kostenvoranschlag. Den weiteren Verlauf der Dinge sollte Pfarrer Ley allerdings nicht mehr beeinflussen können, da seine angeschlagene Gesundheit ihn dazu zwang, den Bischof um Entlassung aus dem aktiven Dienst zu bitten und die Pfarrei Bad Mondorf nach 16jähriger Tätigkeit als Seelsorger im August 1993 zu verlassen.

Bei Pfarrer René Reiffer, Nachfolger von em. Pfarrer Ley, fand der Kirchenrat für die Pläne des Vorgängers vollstes Verständnis, so daß der Auftrag zum Anfertigen des neuen Altars und der beiden Lesepulte erteilt werden konnte. Daß das nunmehr vollendete Werk seine Meister lobt, muß jeder Kenner neidlos bestätigen. Bei aller Freude über diese wirklichen Schmuckstücke, die fortan das Gotteshaus zieren, sei doch abschließend der Wunsch geäußert, daß nun auch die neuen „Mobiliar" nicht nur zur Verschönerung der bekannten und von Touristen wie Kurgästen gern besuchten Pfarrkirche von Bad Mondorf beitrage, sondern vor allem recht vielen Pfarrkindern Anstoß zu einem intensiveren Leben ihres Glaubens innerhalb der Pfarrgemeinde gebe.

H. Reinert

NOTIZBLOCK OSTEN

Berburg. – Aus der Pfarrei. Am kommenden Dienstag, dem 31. Oktober, um 18 Uhr Vorabendmesse zum Fest Allerheiligen in der Pfarrkirche. Kollekte in dieser Messe für die Werke der Caritas. An Allerseelen um 10.15 Uhr Messe für die Verstorbenen der Pfarrei, anschließend Gräbersegnung. Am Samstag, dem 11. November, wird die Vorabendmesse zum Sonntag (Kirchweih) um 19.30 Uhr in der Pfarrkirche zelebriert. Der Allerheiligenbeichttag in der Pfarrei findet statt am Samstag, dem 28. Oktober von 16.30 bis 17 Uhr bei auswärtigem Beichtvater.

Biwer. – Pfarrmitteilungen. Am Sonntag gastiert das „Ensemble Vocal" aus dem Ösling zu Besuch in der Pfarrei und gestaltet dabei das Hochamt um 10.15 Uhr. Am Montag, 30. Oktober, von 18 bis 18.30 Uhr, Beichtgelegenheit bei auswärtigem Beichtvater. Am Dienstag 31. Oktober: keine Wochenmesse in der Pfarrkirche. Mittwoch 1. November, Allerheiligen: 10.15 Uhr Hochamt vom Festtag, Kollekte für die Werke der christlichen Caritas. Um 14.30 Uhr Gräbersegnung in Biwer, ohne Prozessionsabgang. Donnerstag 2. November, Allerseelen: Um 17.00 Uhr, Gräbersegnung in Boudler, anschließend Messe für alle Verstorbenen der Pfarrei in der Kapelle. Freitag 3. November: 19.00 Uhr Wochenmesse in der Pfarrkirche. Sonntag 5. November – Kirchweih: 10.15 Uhr Hochamt.

Christnach. – Gottesdéngschtuerdnung. Mar Sonndeg ëm 10.30 Auer: Houmass.

Flaxweiler. – Dessins animés. Bambi de Walt Disney et Festival de dessins animés Walt Disney (Mickey, Donald et Pluto) et Tom et Jerry le dimanche 29 octobre à 15 heures en la salle des fêtes de la maison communale.

Haller. – Gottesdéngschtuerdnung. Haut Samschdeg ëm 19.30 Auer: Virowendmass.

Waldbillig. – Gottesdéngschtuerdnung. Mar Sonndeg ëm 15 Auer: Feierlech Daf. 16 Auer: Houmass, uschléissend Biedstonn.

Wecker. – Aus der Pfarrei. An diesem Wochenende begeht die Pfarrei Wecker ihren Bettag. Deshalb ist die Gottesdienstordnung in der Pfarrkirche vorgesehen wie folgt. Heute Samstag: 16.30 bis 17 Uhr, Beichtgelegenheit bei einem fremden Beichtvater. Morgen Sonntag: 9 Uhr, feierliches Hochamt zum Bettag; 15 Uhr, Kinderbetstunde: 15.30 Uhr, stilles Gebet vor dem Allerheiligsten; 16 Uhr, gemeinsame Betstunde; 17 Uhr, feierliche Schlußandacht mit sakramentalem Segen.

Manifestations

Bascharage. – Sportfëscher Club Bascharage invitéiert Iech haut op hiirt Maulefest op place Schuman. 994233

AWACS zu BIERENG
Samsdes, 28.10.95

Berbourg. – Grousse Ping-Pong's Bal e Samsdeg, de 4. November 1995 am Gemengesall. Orch.: Happy-Sound. Org.: DT Berbourg. 993646

Biissen. – Grousse Bal den 28. Oktober 95 mam Fausti zu Biissen an der Sportshall. Fir Iessen a Gedrénks as gesuecht. Entrée 150 F. Org.: Spuerverain M +M Biissen. 993878

Boxer. – Samstag, 28.10.95: Oktober-Bal mam Ferdy + Willy. Sonntag, 29.10.95: Mittagessen im Zelt. 15 Uhr: Concert van der Wéntger Musik. 16 Uhr: Powershow mam Georges Christen. 17 Uhr: Stemmungsmusik mam Ferdy. Bar, Grill. Org.: Jugend vu Boxer. 989528

28. Oktober 1995
Challengers
zu BUR/SAUER
992860

Canach. – Samsdeg, den 28., a Sonndeg, den 29. Oktober, „Playboy, Autostop a Milliounen", e lëschtegen Drai-Akter vum Josy Christen am Festsall zu Kanech. Rideau: 20.15 Auer. Reservatiounen: Tel. 35 04 90 (Schmitz). Org. FC Jeunesse Canach. 989787

D'Jongbaueren an d'Landjugend Süd invitéieren Iech op hire
Rommelsbal
den 28. Oktober 1995
am Café „Garnicher Stuff" zu Garnich
Virverkaf 100.- – Oweskeess 150.-
Entreesbilljee verbonne mat Gratistombola
Orchester: My Way
992068

Elwen. – Grussen Tiroler Owend zu Elwen am Sall Orion op der Gare, Samsdes, de 4. November 1995. 990461

Eischen. – De Fausti zu Eischen den 3. November 1995. Org.: Club des Jeunes Eischen. 987891

Kaarte-meeschterschaft
zu FELEN am Hennesbau
haut 28. Oktober
Org.: Kaartereiber vu Felen
989136

Bal mat WHY NOT
an der neier Hal
zu CLIÄRREF
den 28.10.95
Org. Jeunesse Cliärref
992412

DASDIG
DEN 31. OKTOBER
WALLSTREET
ZU
HEPPERDANG

Heinerscheid. – Samsdeg, de 4. November 1995, Discovery zu Heinerscheid. Org.: Fanfare des 3 Frontières Lieler. 992123

4. November
AWACS
zu
HIEFENECH

Medernach. – Groussen Hieschtbal, Freideg, den 3. November 1995 zu Medernach an der Sportshal. Orchester: Original Zugspitzduo aus Tirol. Org.: Fëscherfrënn Waiss Iernz Miedernach. 994321

Ierpeldeng. – High-Tech 3 zu Ierpeldéng an der Hal den 3. November 95. Org.: Pool Billard Club Angelduerf. 987504

PARC HOTEL
DISCO GARDEN
OUVERT
VENDREDIS ET SAMEDIS
21:00 - 3:00
ROUTE D'ECHTERNACH
L-1453 LUXEMBOURG

4. November
WHY NOT
Mäerzeg

Zu MUNZEN
as HAUPESCHMAART
Konter a Mitt-Turnéier
Freides, den 3. November 1995
um 19.30 Auer an der Robbesscheier

	Grupp A	Grupp B
1. Präis	7 000 Frang	4 500 Frang
2. Präis	4 000 Frang	2 500 Frang
3. Präis	3 000 Frang	1 500 Frang
4. Präis	1 500 Frang	1 000 Frang

Moutfort. – Life Style zu Moutfort am Centre culturel de 4. November 1995. Org.: Club des Jeunes Moutfort-Méidéng. 93019

Munzen. – Zeltfest zu Munzen samsdes, de 4. November 1995. Orchester „Atlantis". Um 20 Auer Concert vum Kgl. Musikverein Ouren. Gratistombola. Grill a Schampesbar. Organisatioun: Fanfare Munzen. 993312

BAL
LAS VEGAS
mam
FAUSTI
zu
Réiden/Atert
den
31. Oktober 95

Hierscht'fest '95
Hall Polyvalent
Schëffléng
Sonndeg, den 29. Oktober
Concert, Spill, Sport
a Poppentheater
Org.: D.T. Schëffléng
993325

Schleef. – Rocktober an der Schleef Fregdig, den 3. November, 1995, mat „Discovery". Org. CDJ Noertrange-Grummelscheid. 993418

Festival Bacchus
Samstag, den 4.11.1995
CHALLENGERS
F.C. Koeppchen
WORMELDINGEN

fir all Är Bicher!
LIBRAIRIE BOURBON
11, rue Bourbon – L-1249 Luxembourg – tél. 49 22 06/07

Eng KLACK fir eis SPROOCH

eng verluppte Geleënheet!

An der lescht as op europäeschem Plang, eng kleng Brochure erauskomm, an deer de Sproochgebrauch am Lëtzebuerger Land op eng kuurz, mä exakt Manéier expliziéiert gët; dat Heftchen huet 16 Säiten, an ët as op Englesch, Franséisch an Däitsch ze kréien ... iwregens och (gratis!) bei der Actioun-Lëtzebuergesch. Zesummegestallt a -geschriwwen as déi Saach vun dem EBLUL, dem „European Bureau for Lesser Used Languages"/Sektioun Lëtzebuerg. Är Actioun-Lëtzebuergesch as duerch de Schreiwert heivun an d'„Education nationale" duerch den Henri Hostert volle Mëmber vun déser (irlännescher) Initiativ. Mir kënne mat déser Brochure jidfer Auslänner eis Sprooche-Situatioun séier a gutt auserneendin.

Nët esou positiv as ët ower op europäeschem Plang, wa mir eng formidabel Geleënheet verluppen, a 14 anere Länner ze weisen, datt mir eng egen Nationalsprooch hun: Fir d'Programmheft 1995 vum „EYO", dem europäesche Jugendorchester, huet jidfer Regéirungs- oder Staats-Chef vun der EU e Virwuurt geschriwwen ... a sénger Sprooch! Dräimol kënnt Dir roden, wien dat nët gemaach huet ... an ët wir och an eiser Sprooch gaang, well och déi aner all iwwersat si gin. Schued, mir offréieren eis Hëllef fir dat anert Joer ... mol kucken. Wéi jidfer verstännege Mënsch verlaange mir guer a glat nët, datt d'Lëtzebuergescht (och nach) soll offiziell Sprooch vun der EU gin; mir hun esouguer eis Bedenke wann ët soll ëm eng „Arbechtssprooch Lëtzebuergesch" goen ... mä an esou Fäll wéi dem Programm vum EU-Jugendorchester däerf eise Premier sech (= äis!) d'Geleënheet nët laanscht d'Nues goe loossen. Näischt fir ongutt, Här Minister, a mir bleiwe bei eiser Offer.

Genee dës Saach hat d'Madame Schockmel-Neuens vu Schëffléng och gefoxt, a si huet sech an engem Lieserbréif „Loft gemaach", ganz nom Iddi vun hirem Papp, dem Victor Neuens, deem hei iwwer d'Graf eraus e Merci fir séng dichteg Aarbecht an eiser Sprooch soll gesot gin ... a wéi dat dann esou geet: déi allermannst vun äis wëssen, datt de vun eise beschte jonke Lëtzebuergesch-Schreiwerte vun haut séngem Grousspapp, dem „Neuense Vic" all Éier mecht ... och wann déi zwéi sech wéinst deem „Bannescht-en" heiansdo an d'Kréng gerode wiren, gelldu, Jhemp Hoscheit.

Lex Roth

ACTIOUN LËTZEBUERGESCH EIS SPROOCH
Adressen: Breedewee, 21 L-1917 Lëtzebuerg
Postkëscht 98 L-2010
Telephon 47 06 12
Fax 22 24 90 & 45 83 89
Cotisatioun/Mëmber: 500 Frang d'Jor
Postscheck: 6644-48

Redactioun fir dës „Klack": de Comité + Claude Bache, Lex Roth, Robert Siuda, Jeanine Theis-Kauth, Paul Wilmes

Redactioun fir d'Klack N. 17 (25. November) mir an... Dir! Thema: den Dezember... beliicht a beléift

trauernd Famill = am Trauer!

Zënter méi ewéi zwanzeg Jor fanne mir elo an eisen Zeitunge Familjen-Annoncen an eiser Sprooch. Dat as nët aus dem Näischt a vumselwe komm: Mat eiser Actioun hu mir an der geschriwwener Press an iwwer de Radio jorelaang d'Lëtzebuerger invitéiert, fir e Kanddaf, eng Houchzäit, e Stierffall asw. hir Annoncen och an hirer „Familje-Sprooch" ze maachen; 5 Jor laang huet eise fläissege Comités-Mëmber, den Här Robert Philippe, all dene Leit eenzel eise Merci geschriwwen, déi eis Mammesproch fir hir Annonce gewielt hun; dat soll ni vergiess gin, och nët iwwer d'Graf eraus!

D'Resultat vun déser Annoncen-Aktioun hätt vrun 20 Jor kee sech gedreemt; de Verdéngscht dele mir gär mat alle Leit, déi matgemaach hun, Dausenden an Dausenden!

Vläicht däerfe mir dofir haut och eppes „riichtbéien", dat bei den Annonce fir de Merci oder d'Jormass haut e bëssen aus der Schinn geroden as: **eng Famill war an as bei äis nach ëmmer am Trauer an nët eng trauernd Famill.** An eiser Sprooch gët ët dat praktesch nët, wat mir an der Schoul als „participe présent" kennegeléiert hun (der tropfende Hahn, das weinende Kind, das fahrende Auto). Iwregens hu mir hei och e klore Fall, wou eis „Grammaire" mat der franséischer eisen Hank däitlech weist: la famille en deuil.

Mir soen alle Frënn merci, déi äis dëse klenge „Knuet" aus hiren Annoncen erausmaachen hëllefen.

L.R.

Rondrëm d'Nëss

An denen europäesche Sproochen, mat dene mir gemenkerhand ze din hun, as d'Wuurt fir „Noss" zimlech iwwer deselwecht Leescht gezun: Nuss, noix, nut, an dat huet jo ganz sécher mat dem laténgeschen „nux" ze din. Mir hun an eiser Gëigend nët eeschtlech vill Zorte vun Nëss, mä dofir ower eng Hellewull gutt Saachen, déi mat Nëss gemaach gin, a flott Ausdréck a Gebräicher, déi mat der Noss ze din hun: de Veianer Nëssmaart as an deem Streech als Traditioun an als Organisatioun mat dat Bescht wat mir hun; wien nach nët do war, deen huet bis elo eppes verpasst! Wann eis Hackernëss (nët „Walnëss) och vläicht nët esou lackéiert schéi sin ewéi déi eenzel gestempelt vu Grenoble, dann hu si ower e vill méi gehäerzte Goût a sin och fir de Mo (nët nëmmen als Drëpp) eng natiirlech gesond Saach ... och als „Allerheljen-Nëss", déi een déser Deg op ville Plaze bei de Patt kritt; e schéine Brauch. Maacht Är Nëss och wa méiglech nët mat engem „Nußknacker", mä mat enger „Nësszaang" op, soss kréckt/krächt Dir alt nach eent vun eise Wiirder. De Bam, op deem déi déck Nëss/Hackernëss wuessen as iwregens en „Nëssert" a keen Nossbam; déi kleng Nëss gët den „Hieselter" äis... An och hei muss een de Veianer nach eng Kéier fir eng Initiativ merci soen, déi, am Sënn vum Wuurt, anerwäerts kënnt Wuurzele maachen: Si setzen all Jor fir jidfer Kand, dat op d'Welt komm as, en Nëssert... bravo!... Wat wir dat flott, wa fir jidfer Kéndchen, dat hei gebuer gët... ee Wuurt oder en typesch lëtzebuergeschen Ausdruck frësch „geplanzt" géng gin! ± 4 000 d'Jor...

Paul Wilmes

Nëss a ...Genoss!

Wann een ënnen um Käler Poteau zu Esch den Nossbierg eropträppelt, da spiert ee richteg, wi d'Natur otemt, an t gesäit een den Hierscht a sénger molerescher Verspillheet u Bam an Heck pinselen, a wéi e scho bei deer klengster Läftchen d'Blieder eroftiirkelen a segele léisst ...

... hei gunge mer als Bouwen an d'Hieselter; scho fréi mueres ware mer un, da gouf stonnelaang geschréckt a gepléckt, an esou mancher klenge Sak – Nëssak sote mer – war bis iewenzeg voll beim Trapp op heem lass ...

... hei, dat as dee ganze Streech ronderëm, sou wäit wi d'A gesäit an nach méi wäit, do riichteriwwer an de „Fielsen" um Gaalgebierg bis an d'Hiel, den Ellergrond an d'Waldschoul, laanscht d'franséisch Grenz op Rëmeléng zou a Käl ...

... hei, iwwerall do, wou déif ënner Bësch, Wiss a Getraisch d'Buggië mat der Hand geluede si gin: uewenzeg war Rou a Fridd wi an enger Kapell; vum Murks an de Galerië keen Toun, vum Schweess kee Geroch ...

... hei, dat war dat onbeschreiflecht Gefill vu Fräiheet an enger Welt, déi nët verbraucht war, mat all hirem Gedéiesch, hire Quellen, déi jonk a monter aus dem Buedem gespruddelt koumen, an aus denen ee mat der Hand konnt schäffen an drénken ...

... hei, dat waren d'Dëmpele mat Fräsch a Mouk, Libell a Waassermëck, dat war d'Kawäächelchen, dat flénk a virwëtzeg hin an hier gewëscht as, fir de gemällege Kéisécker, d'Blannschläich an alles, wat gekroch a gelaf as, ze veräppelen, och den Hues an d'well Kanéngchen...

... hei, am Minett, dat waren a sin nach haut nët nëmme rout Steng, o neen, do lafe Pied a Weër duerch Bësch a Gewan, do as e Park voller Blummen, do as de Belvedere an en Déierepark, do si Fauna a Flora wi an engem Billerbuch.

Den Oktober as den Nëssmount a Veianen e Begréff, säin Nëssmaart eng Institutioun an d'Buerg hält Waach! ... Mä och anerwäerts, egal wuer ee geet a fiert, gët et Nëss, Nëssbrout, Nësskuch, Nëssbotter, Nësskéis, Nësspâté an dies nach méi.

Hei um Nossbierg wuessen Hierscht-Erënnerunge grad esou faarweg wi d'Natur, a vläicht krut en och, wie weess, an engem gudden Nëssjoër, so wi deem am Oktober erëm, säin Numm!? Wie kann dat scho wëssen!

siuda robert

déi 150 Psalmen op Lëtzebuergesch

- an engem Buch vun ± 330 Säiten / Format >DIN A5
- 16 faarweg Säite mat Psalme-Biller vum Marc Chagall
- e Kulturjor-Cadeau fir all eis Mëmbren, déi d'Cotisatioun (1995) bis den 31. Dezember '95 bezuelt hun!

Lëtzbuergesch op eise Griewer – firwat nët?

Wéi ech déser Deg an engem Duerf rondrëm d'Stad op de Kiirfecht gaang sin, du as mir do e Graf opgefall, dat e ganz apaarte Steen hat. Awer nët nëmmen dat as mir an d'A gesprong: Amplaz datt do a franséischer Sprooch den Numm vun der Famill stoung („époux de..."), wéi dat jo op praktesch all eise Griewer de Fall as, stoung do a schéine Messingsbuschtawen op Lëtzebuergesch geschriwwen: „Graf vun der Famill XY, den Här A., Mann vun der Madame B." Ennendrënner stoung ze liesen: „Den Härgott as mäi Liicht, méng Rettung, wee misst ech do nach fäerten? (Ps 27,1)"

„Lëtzebuergesch op eise Griewer – firwat nët?" sou hun ech bei mir geduecht. Grad op eise Griewer hale mer eis léif Verstuerwen an Eieren. Kënne mir dat nët am beschte mat deer Sprooch, déi eis Mamm äis an de Mond geluegt huet? „Déi Sprooch, mat deer eis Mamm äis an d'Liewen eragekësst huet", wéi en Dichter esou wonnerléif sot. Firwat solle mer d'Undenken un „eis Leit" nët och um Kiirfecht an eiser „Mammesprooch" an de Stee schreiwen?

Dir denkt elo vläicht: „Dat gouf et dach nach ni!" Abee, wann een d'Zeitunge vu virun 20, 30 Joer durchbliedert, da fënt een och praktesch keng Doudesannoncen op Lëtzebuergesch, mä nëmmen op Franséisch a vereenzelter op Däitsch. Zënterhir huet sech do munneches geännert, an d'Actioun Lëtzebuergesch huet dat 1971 un d'Rulle bruecht. Haut sin déi meescht Annoncen an den Zeitungen an eiser Mammesprooch geschriwwen. Wie weess, wéi et domat op eise Kierfechter ausgesäit, wa si an 20 oder 30 Joer op Allerhellge geseent gin?... Dir entscheet! A mir hëllefen Iech ganz gär dobäi.

Claude Bache

knipsen oder pëtzen?

An deer leschter Klack hat de René Faber eng kleng „Fapp" iwwer „Entwäerten/Compostéieren" vun engem Zuchbilljee zumbeschte gin; hien huet bedauert, datt des käuzeg Ausdréck elo eist „Knipsen" ermëlze géifen. Dat huet eisem gudden a fläissege Minetts-Schreiwert Fernand Lorang nët richteg geleën... de Billjee wir nët geknipst, mä „gepëtzt" gin. Wien huet dann elo recht? Allen zwéin... an d'Haaptsaach bleift jo och, datt op Lëtzebuergesch nët „entwäert" an nët „kompostéiert" gët.

Huet Dir iwregens ewell iwwer déi sëllече Bedeitungen nogeduecht, déi dat Verb „pëtzen" an eiser Sprooch huet: e Stiichtert p., ee p. goen, sech déi bescht Mäifel p., eppes p., dat hat deen elle gepëtzt... eng Pëtzzaang, e Kaartepëtzert. An zugudderlescht erënnert Dir Iech och nach vläicht un den „Itzmich" an de „Pitzmich". Flott as ët op jidfer Fall, datt esou „Klengegkeeten" äis weisen, datt vill méi an eiser Sprooch as, ewéi dacks gemengt gët... a wéi soen d'Leit: wie mengt, dee...

AL

Stëmmches gi mer

mol hir mol duer
verstouss verluer
eng Heerd am Leed
op direr Weed

Ouni Gnod schéckt d'Sonn
hiirt Liicht
an dem Mënsch säi Bléck
gët dréif
Säi Schiet nieft him schréckt
kal eeriicht
wéi wann et soss näischt
anescht géif
wéi wann et nëmme Liicht
a Schiet
méi op der wäiter Welt
géif gin
well d'Mënschen haut
déi ege Ried
an hirem Häerz nët méi verstin

Jeanine Theis-Kauth

* Bei der Madame Theis ostenchellege mir äis nach, datt an der Junis-Klack an der „Hooslecht" e puer Knätzelen an hiirt Gedicht (De Summer kënnt) gerode waren.